

Politica Europeană de Securitate și Apărare (PESA) conform Tratatului de la Lisabona

Tratatul de la Lisabona inovează considerabil în domeniul Politicii Europene de Securitate și Apărare (PESA), urmărind obiectivul de a întări dimensiunea de securitate a UE. Politica Europeană de Securitate și Apărare este redenumită Politica de Securitate și Apărare **Comună**.

Astfel, Tratatul:

1. **extinde numărul misiunilor Uniunii în domeniul apărării.** În prezent, acestea (așa numitele misiuni **Petersberg**) privesc misiunile umanitare și de evacuare, misiunile de menținere a păcii și misiunile de gestiune a crizelor. Tratatul de la Lisabona adaugă misiuni precum acțiunile comune de dezarmare, misiunile de consiliere și asistență în domeniul militar, misiunile de prevenire a conflictelor și operațiunile de stabilizare la sfârșitul conflictelor, precum și misiuni ce pot contribui la lupta împotriva terorismului, inclusiv prin sprijinul adus statelor terțe pentru combaterea terorismului pe propriul teritoriu. Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate are acum un rol mai proeminent, asigurând coordonarea aspectelor civile și militare ale unor astfel de misiuni.

2. introduce, în premieră, o **clauză de apărare reciprocă** conform căreia, în cazul în care un stat membru ar face obiectul unei agresiuni armate pe teritoriul său, celelalte state membre sunt obligate să îi acorde ajutor și asistență prin toate mijloacele de care dispun.

3. include o **metodă nouă** pentru întărirea cooperării între statele membre în acest domeniu și anume **cooperarea structurată permanentă**. Astfel, statele membre care au capacități militare mai importante se pot angaja să ia parte la misiunile cele mai exigente în domeniul apărării indicate mai sus.

În art 42.3 al Tratatului se menționează că pentru punerea în aplicare a politicii de securitate și apărare comune, statele membre pun la dispoziția Uniunii capacități civile și militare pentru a contribui la obiectivele definite de Consiliu. Prin acest paragraf este inserat în textul Tratatului, într-o manieră detaliată și transparentă, termenul de politica de securitate și apărare comună (termen ce nu a mai fost folosit niciodată în textul Tratatelor).

De amintit: Consiliul European din iunie 2009 a adoptat o declarație prin care reiterează ca dispozițiile Tratatului de la Lisabona în domeniul PESA nu afectează politica tradițională de neutralitate militară a Irlandei. Dispoziția face parte din pachetul de prevederi agreat de liderii europeni pentru a răspunde temerilor exprimate de populația irlandeză la momentul referendumului eșuat din iunie 2008.